

Nr 18.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare statsbidrag för utredning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Uppsala och Stockholms län; given Solliden den 19 augusti 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Thorwald Bergquist.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Solliden den 19 augusti 1940.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, ERIKSSON, BERGQUIST.

T. f. chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bergquist, anför:

På förslag av Kungl. Maj:t bemyndigade riksdagen år 1930 (prop. nr 199; R. skr. nr 233) Kungl. Maj:t att av statens avdikningsanslag anvisa ett belopp av högst 60,000 kronor såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för syneförrättning enligt vattenlagen för utredning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Uppsala och Stockholms län. Sedermera medgav riksdagen år 1932 (prop. nr 226; R. skr. nr 155), att ifrågavarande anslag finge användas jämväl till gäldande av kostnaderna för av utredningen påkallad hantlangning och därvid erforderlig material.

Förordnande att verkställa förberörda syneförrättning har av länsstyrelserna i Stockholms och Uppsala län meddelats lantbruksingenjören i Stockholms län Nils Risberg. Av statsbidraget har hittills utbetalats dels såsom gottgörelse till förrättningsmannen och dels till täckande av övriga för syneförrättningen erforderliga kostnader sammanlagt i runt tal 37,000 kronor. Därvid har iakttagits, att av förrättningsmannen å ingivna räkningar preliminärt debiterade belopp 25 procent innehållits, intill dess sluträkning avlämnas. Förrättningsmannens tillgodohavande å nämnda räkningar beräknas till omkring 13,000 kronor. Härutöver ha, enligt till lantbruksstyrelsen inkommet meddelande, verkställts förrättningsåtgärder, motsvarande ett arvode av ytterligare omkring 5,000 kronor, vilket belopp ännu icke debiterats. Av det för utredningen anvisade anslaget å 60,000 kronor beräknas sålunda numera ha disponerats omkring $(37,000 + 13,000 + 5,000 =)$ 55,000 kronor. Enligt uppgift av förrättningsmannen torde för utredningens slutförande komma att erfordras — förutom vad som återstår av anslaget eller 5,000 kronor — ytterligare omkring 5,000 kronor.

I skrivelse till lantbruksstyrelsen den 29 april 1940 har *Risberg* anmält, att för bedömandet huruvida vid utförandet av ifrågasatt arbete för Olandsåns reglering fara för ras kunde uppkomma särskilda undersökningar borde verkställas, vilka förutsatte geoteknisk sakkunskap. Synemännen ansågo sig därför, jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 3 § andra stycket och 46 § vattenlagen, böra begära förordnande för en i dylika frågor sakkunnig person att biträda vid förrättningen. På begäran av *Risberg* har en hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anställd geotekniker i en vid skrivelsen fogad promemoria av den 6 april 1940 avgivit utredning angående kostnaderna för dylika undersökningar. Med stöd av denna utredning har *Risberg* funnit kostnaderna för desamma, inklusive hantlangning och därför erforderlig material, böra preliminärt beräknas till högst 26,400 kronor.

Lantbruksstyrelsen har i skrivelse den 25 juli 1940 anfört i huvudsak följande.

Vid tidpunkten för anvisande av medel till här berörda utredning kunde icke förutses, huruvida undersökningar av nu angivna speciella art skulle bli erforderliga. Behovet av geoteknisk undersökning kan nämligen, när fråga är om torrlägningsföretag av denna omfattning, med önskvärd grad av säkerhet bedömas, först sedan grundlinjerna uppdragits för företagens tekniska utformning. För den händelse en geoteknisk undersökning sålunda finnes böra verkställas för utrönande av eventuellt förefintlig risk för ras m. m. och därmed följande inverkan på företagens allmänna förutsättningar, torde kostnaderna härför böra anses likställda med övriga av utredningen föranledda utgifter. Sålunda bör, för den händelse dessa senare bestridas av statsmedel, så bliva fallet jämväl med kostnader, som föranledas av den geotekniska undersökningen.

Vad beträffar den på grundval av förutnämnda promemoria av den 6 april 1940 för sagda undersökning beräknade kostnaden synes densamma anmärkningsvärt hög. *Lantbruksstyrelsen* kan icke underlåta att ge uttryck för den uppfattningen, att nämnda kostnad skulle kunna väsentligt nedbringas, därest hos styrelsen finnes anställd personal för verkställande i tjänsten av dylika undersökningar.

Lantbruksstyrelsen har i sin skrivelse hemställt, att för utredning rörande reglering av Övre Olandsån i Stockholms och Uppsala län samt Nedre Olandsån i Uppsala län anvisade statsbidrag må disponeras jämväl till bestridande av kostnad för av utredningen påkallad geoteknisk undersökning.

I likhet med lantbruksstyrelsen finner jag det skäligt, att kostnaderna för den i samband med utredningen rörande Olandsåns reglering ifrågasatta geotekniska undersökningen likställas med övriga av utredningen föranledda utgifter och att medel sålunda anvisas för utförande av densamma. Enligt vad jag inhämtat synes den geotekniska undersökningen till väsentlig del kunna utföras innevarande höst under gynnsamma vattenförhållanden, därest medel nu ställas till förfogande. Då arbetet med Olandsåns reglering skulle bli av betydelse för beredande av arbetstillfällen för de orter, som komma att beröras av företaget, är det även ur denna synpunkt av vikt att få utredningen slutförd så snart som möjligt, för den händelse försämrade konjunkturen skulle inträffa. Såsom framgår av vad jag anfört beräknas av det för utredningen anvisade anslaget å 60,000 kronor 55,000 kronor ha disponerats, varjämte ytterligare ett belopp av 10,000 kronor väntas bliva erforderligt för utredningens slutförande. Den geotekniska undersökningen har preliminärt beräknats draga en kostnad av högst 26,400 kronor. Sammanlagt skulle alltså erfordras ett belopp av ytterligare 31,400 kronor för utredningens slutförande. Jag anser emellertid, att ett belopp av 30,000 kronor bör vara tillräckligt. Vad beträffar den geotekniska undersökningen böra åtgärder vidtagas för att nedbringa kostnaderna för densamma till lägsta möjliga belopp.

*Departements-
chefen.*

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att av statens avdiktningsslag anvisa ett belopp av högst 30,000 kronor såsom ytterligare bidrag till bestridande av kostnaderna för syneför rättning enligt vattenlagen för utredning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Stockholms och Uppsala län.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

V. Schwartz.